

Habîbî, XV. yüzyılda Azerî sahasındaki en önemli şairdir. Akkoyunlu hükümdarı Sultan Yakub'un himayesinde yetişmiş, sonra Şah İsmail'in himayesine girmiş, Şah İsmail tarafından "meliküş-şu'arâ" unvanıyla büyük iltifat görmüştür. Bilinmeyen bir sebeple Safevî ülkesinden ayrılarak II. Bayezid zamanında İstanbul'a gelen Habîbî, I. Selim zamanında İstanbul'da ölmüştür. Evliya Çelebi, mezarının Sütlüce'de Caferâbad tekkesi yakınında olduğunu haber verir. Latifi, Âşık Çelebi ve Hasan Çelebi tezkirelerinde Habîbî hakkında bilgi vermişlerdir. Latifi, Habîbî'nin bir gazeline de nazire yazmıştır. Âşık Çelebi, onun şiirlerinde tasavvuf ve aşk çeşnisi bulunduğunu ve Acemane bir üslupla yazdığını söyler. Hasan Çelebi onun ilim ve marifet sahibi, edası Acemane ve şiiri âşıkane bir şair olduğunu belirtmiştir.

Azerî sahasında Nesîmî ile Fuzûlî arasında yetişen şairlerin en önemlisi olan Habîbî'nin *Divan*'ı ele geçmemiştir. Fuad Köprülü 42 şiirini yayımlamıştır (1932). Şiirlerinden Şii olduğu ve Hurufîliğe meyli bulunduğu anlaşılan Habîbî, güçlü bir şairdir. Fuzûlî'nin onun bir müseddesine nazire yazmış olması ve bir gazeline tahmis etmesi, Habîbî'yi beğendiğini gösterir. İ. Hikmet Ertaylan, Habîbî hakkında yazdığı makalesinde, onun bu tanınmış müseddesine yazılan nazireleri vermiştir (1928).

Bu yüzyılda Şirvanşahların saray şairi iken Anadolu'ya gelen **Hamîdî**, bir süre Kastamonu'da Candaroğlu İsmail Bey'in yanında kalmıştır. Daha sonra 1459'da İstanbul'a gelerek Fatih'ten büyük bir iltifat gören, ancak çekemeyenleri tarafından Fatih'in gözünden düşürülerek Bursa'ya sürülen Hamîdî, II. Bayezid devrinde Bursa'da ölmüştür. *Hüsrev ü Şîrin* yazarı **Bursalı Celîlî**, Hamîdî'nin oğludur. Hamîdî'nin Fatih'e sunduğu *Divan*'ın özgün basımını İ. Hikmet Ertaylan bir önsözle birlikte yayımlamıştır (1949).

Hamîdî'nin *Divan*'ındaki şiirlerinin çoğu Farsçadır. Türkçe olarak yazdıkları daha az olup 4 kaside, 28 gazel ve 2 beyit olmak üzere tamamı 240 beyittir (Ünver, 1974: VI/1, 197-233). Hamîdî'nin şiirlerinde dil, Osmanlı şairlerinin dilinden hiç farklı değildir. Bu bakımdan Hamîdî'yi sadece yetiştiği yeri göz önüne alarak Azerî sahasına dahil edebiliriz.

XV. yüzyılda Azerî sahasının Nesîmî ile Fuzûlî arasında yetişen en önemli şairi hakkında bilgi veriniz.

XV. YÜZYIL ANADOLU SAHASI TÜRK EDEBİYATI (1400-1450)

XV. Yüzyılda Anadolu Sahasında Tarihi Durum

XV. yüzyılın başında Anadolu'da Karamanoğulları ve Candaroğulları dışındaki beyliklerin hepsi Osmanlı idaresi altına girmiştir. Ankara Savaşı (1402)'nda I. Bayezid'in yenilerek Timur'a esir düşmesiyle Osmanlı Devleti büyük sarsıntı geçirmiş ve onun Anadolu'da kurmaya çalıştığı birlik dağılmış, Timur'a tabi olan beyler yeniden beyliklerinin başına geçmişlerdir. Timur'un izniyle Yıldırım Bayezid'in dört oğlundan Emir Süleyman Rumeli'de, İsa Balıkesir taraflarında, Çelebi Mehmed (=Mehmed Çelebi, I. Mehmed) Amasya'da, Musa Çelebi Bursa'da idareyi ellerine almışlardır. Sona kalan kardeşler arasındaki mücadeleden Mehmed Çelebi, Musa Çelebi'yi ortadan kaldırarak 1413'te Osmanlı Devleti'nin başına geçmiştir.

Çelebi Mehmed ile oğlu II. Murad zamanlarında (1421-1451) Anadolu'nun birliği yeniden kurulmaya çalışılmış, II. Murad, Rumeli'de I. Murad ile I. Bayezid'in elde ettiği toprakları daha da genişletmiştir. Devlet, bu dönemde batıda Venedikliler ve Macarlarla, Anadolu'da ise Karamanoğulları ile mücadele halindedir. II. Murad'ın Segedin Anlaşması'nı (1444) imzalayarak saltanattan çekilmesini fırsat bilen Macarlar, Papa'nın teşvikiyle anlaşmayı bozmuşlardır. Bu durum aynı zamanda Bohemya, Eflak, Hırvat, Polonya, Venedik ile Papa'nın Türkler aleyhine yeni bir ittifak meydana getirmeleri-

ne sebep olmuştur. 1444'te yapılan Varna Muharebesi'nin kazanılması, Avrupa'daki Türk hâkimiyetini daha kuvvetli hâle getirirken İstanbul fethinin de yolunu açmıştır. Bu mağlubiyetin acısını telafi etmek isteyerek Osmanlı ile savaşıyan Macar Kral Naibi Jan Hunyad, 1448'de yapılan II. Kosova Muharebesi'nde tekrar yenilmiştir.

Çelebi Mehmed devrinde (1413-1421) olduğu gibi Sultan II. Murad döneminde de Osmanlı Devleti, Anadolu'da hakimiyetini devam ettirmek isteyen Timur'un oğlu Şahruh'un baskısı altında kalmıştır, ancak II. Murad Han'ın ileriye gören siyaseti bunu ortadan kaldırmıştır. Rumeli'de elde edilen topraklara yerleştirilen, ayrıca Timur istilâsı sırasında Rumeli'ye göç eden Türklerle XV. yüzyılda Rumeli'nin Türkleşmesi ve Müslümanlaşması sağlanmıştır.

1453'te Fatih'in İstanbul'u alması ile devletin iki yakası bir araya gelmiş, Bizans İmparatorluğu tarihe karışmıştır. Ayrıca Trabzon Rum Devleti ele geçirilmiş, Anadolu'da birlik sağlanmış, Balkanlarda elde edilen yeni topraklarla Osmanlı Devleti bir imparatorluk halini almıştır.

XV. Yüzyılın İlk Yarısında Anadolu Sahasında Edebî Durum

XV. yüzyılda Bursa ve Edirne başta olmak üzere Anadolu'daki diğer şehirlerde ilim ve sanat faaliyetleri devam etmiştir. Özellikle Osmanlı şehzadelerinin vali buldukları şehirlerde ilmi ve edebî faaliyet çok daha canlı ve hareketli olmuştur. Ayrıca Rumeli'de Filibe, Serez, Selanik, Üsküp gibi şehirlerde kültür faaliyetlerinde canlılık görülür. Niyazî-i Kadîm, Sa'dî, Kandî, La'li, Karaferyeli Baba Hasan, Prizrenli Sûzî Çelebi, Nehârî, Sa'yî, Priştineli Mesihî, Vidinli Tarîkî ile Zarîfî Rumeli şehirlerinde yetişmiş önde gelen şairlerdir. Yüzyılın ikinci yarısında bütün bu faaliyetlerin merkezi İstanbul olmuştur.

Türk edebiyatı bu yüzyılda Anadolu'da büyük bir gelişme göstermiş, Divan edebiyatı artık kuruluş dönemini tamamlayarak klasik bir duruma gelmiştir. Manzum mensur her türde ve her konuda yazılmış pek çok eserle edebiyat iyice gelişerek bir yükselme devri başlamıştır. Şuara tezkirelerine alınmış olan ve Ömer İbni Mezdî'nin *Mecmu'atü'n-Nezâir* (yazılışı 1436)'i ile Eğirdirli Hacı Kemal (öl. 1509)'in *Câmi'ü'n-Nezâir*'inde şiirleri bulunan yüzlerce şairin kaside ve gazel sahasında büyük bir gelişme sağladıkları açıkça görülür. Tezkirelerde bu şairlerden eser sahibi olarak bildirilenlerden bugün bir kısmının divanları elimizde bulunmaktadır. Bununla birlikte yazılan divanların sayısı önceki yüzyıla göre daha fazladır. Mesnevi alanında da her konuda telif ve tercüme çok sayıda eser yazılmış, hamseler meydana getirilmiştir. Fakat kaynaklarda hamse sahibi olduğu bildirilen şairlerden ancak birkaçının hamsesi mevcuttur.

XIV. yüzyıldaki dinî-destanî mesnevilerin yerini bu yüzyılda daha çok tarihî mesneviler almış ve yapılan fetihleri anlatan gazavatnâmeler yazılmıştır. Telif ve tercüme şeklinde yazılan mensur eserlerin sayısı oldukça artmıştır. XV. yüzyılın ilk yarısında yazılan bu eserlerin açık ve oldukça sade bir dili vardır. Bu yüzyılın şairleri, şiirlerinde ata sözlerini, Türkçe tabirleri, Türkçe kelimelerden yaptıkları redif ve kafiyeleri kullanmak suretiyle şiir dilini geliştirmek için büyük gayret göstermişlerdir. Nesir dilinde de iki ayrı gelişme görülmüştür. Halk için yazılan dinî eserlerde ve tarihlerde sade bir dil kullanılmış, ancak bazı eserlerde sanatkârane nesir yer almıştır. Hatta Şeyhoğlu Mustafa'nın 1401 yılında yazdığı *Kenzü'l-Küberâ* ile ilk örneklerini vermiştir. Ancak Sinan Paşa'nın *Tazarrunâme'si* sanatkârane nesir üslubunun bu yüzyılda olduğu gibi daha sonraki yüzyıllarda da en güzel örneği durumundadır.

XV. yüzyılın ilk yarısında Anadolu'da edebî faaliyetin Osmanlı sahasında daha verimli olduğu görülür. I. Bayezid'in büyük oğlu Emir Süleyman (1403-1410) edebiyata ve şiire meraklı olup Osmanlı sarayında şairleri ilk defa o toplamıştır. Sarayının çevresinde toplanan şairlerden özellikle Ahmedî ile Ahmed-i Dâî, ondan büyük ilgi ve destek görmüş-

lerdir. Ahmed-i Dâî, *Çeng-nâme* adlı eserini, Ahmedî ise *Tervihü'l-Ervâh*'ı Emir Süleyman'a sunmuşlardır. Yine her iki şair, bu şehzadenin ölümü üzerine mersiye yazmışlardır. Süleyman Çelebi *Mevlid*'ini bunun zamanında yazmıştır. Mehmed, *Işk-nâme (Tuhfe-nâme)*'sini ona ithaf etmiştir.

Çelebi Mehmed Dönemi (1413-1421)

XV. yüzyılın başında Çelebi Mehmed'in kısa süren padişahlığı döneminde Türk edebiyatı, yazılan eserlerle gelişmeye devam eder. Fetret devrinde kardeşler arasındaki taht mücadelesi sona erip Çelebi Mehmed hükümdar olunca, bazı şairler de onun etrafında toplanırlar. Böylece Osmanlı edebiyatının ilk şairleri yetişmeye başlar.

Çelebi Mehmed, hükümdar olduğu dönemde Germiyan sarayından Osmanlı sarayına intisap eden **Ahmedî**, **Ahmed-i Dâî** ve **Şeyhî** gibi şairleri himaye ettiği gibi, ilim, fikir ve sanat çalışmalarına da önem vererek telif ve tercüme eserlerin yazılmasını sağlamıştır. Çelebi Mehmed, 1414 tarihinde Merzifon'da, 1420 tarihinde de Bursa'da birer medrese kurmuştur. Bursa'da kurulan **Yeşil Medrese**, devrinin en yüksek dereceli eğitim kurumu hâline gelmiş ve burada dönemin ünlü âlimlerinden **Molla Hüsrev** ile **Molla Hayâlî** ders vermişlerdir.

Padişahın himayesini kazanan şairlerin başında gelen Ahmedî ile Ahmed-i Dâî, Çelebi Mehmed'e şiirler yazmışlardır. Ahmedî, daha önce tamamlayıp Emir Süleyman'a sunduğu *Cemşid ü Hurşid* mesnevisine sonradan bazı küçük ilaveler yaparak Çelebi Mehmed'e de sunmuştur. Ahmedî gibi Osmanlılara sonradan intisap eden Ahmed-i Dâî de Emir Süleyman'ın ölümünden sonra Çelebi Mehmed'e intisap etmiş ve Şehzade Murad'a (II. Murad) hoca tayin edilmiştir. Dâî, şehzade hocalığı sırasında Farsçayı ve Türkçede kullanılan aruz bahirlerini anlattığı *Ukûdü'l-Cevâhir* adlı Arapça-Farsça manzum lugatini bu Şehzade için yazmıştır.

Çelebi Mehmed'in himaye ettiği şairlerden biri de Şeyhî'dir. Aynı zamanda hekim (=doktor) olan şair, padişahın hastalığını tedavi ettikten sonra takdirini kazanarak büyük ihsan görmüştür. Şeyhî, padişahın verdiği diğer hediyelerle kendisine verilen köye giderken yolda başına gelenleri *Har-nâme*'de anlatmış ve bu eseri Çelebi Mehmed'e sunmuştur. **Abdülvâsî Çelebi** ise, *Halil-nâme*'yi Çelebi Mehmed'e takdim etmiştir. Ayrıca bunlardan başka, Zekeriya bin Mehmed-i Kazvîni'nin ansiklopedi tarzında *Acâ'ibü'l-Mahlûkat* adlı eseri, **Rükneddîn Ahmed** tarafından Çelebi Mehmed adına Türkçeye tercüme edilmiş; **Abdülvehhâb bin Yûsuf bin Ahmed el-Mardanî** ise, bu padişah için tıbbî eserlerden yararlanarak *Kitâbü'l-Müntehab fi't-Tıb* adlı eserini yazmıştır.

II. Murad Dönemi (1421-1451)

Anadolu Türk birliğinin yeniden kurulmaya başladığı II. Murad döneminde, beyliklerin Osmanlı idâresi altına girmesi ile kültür ve sanat faaliyetleri de Osmanlı sarayına taşınmıştır. Türk dili ve edebiyatının gelimesine büyük katkısı olan âlim ve şairler ile haftada iki gün görüşen II. Murad Han, nerede bir hüner sahibi olduğunu duysa ona iltifat edip ihsanını esirgememiştir. İyilik yapmayı seven ve hayratının çokluğundan dolayı "Ebu'l-hayr" diye anılan II. Murad'ın âlim ve şairlere hattâ tarikatlara olan yakınlığı ve onları desteklemesi, adına çok sayıda Türkçe eserin yazılmasına, Türk edebiyatının ve kültür hareketlerinin gelişmesine zemin hazırlamıştır. Kaynakların verdiği bilgilere göre Osmanlı'da ilk şiir söyleyen ve şiirlerinde mahlas kullanan (Murâdî) padişah da II. Murad'dır. Onun döneminde önde gelen şairler arasında, Germiyanlı **Şeyhî** ve yeğeni **Cemâlî**, **Şemsî**, **Nakkaş Sâfi**, **Gelibolulu Za'îfi**, **İvaz Paşazâde Atâî**, **Hüsâmî**, **Hassân**, **Bursalı Ulvî** ve **Aşkî** bulunmaktadır.

Şeyhî, Çelebi Mehmed'in ölümünden sonra Sultan Murad'a intisap etmiş ve padişahın düzenlediği meclislere girerek musahibi olmuştur. II. Murad, Şeyhî'den Nizâmî'nin

Hamse'sini tercüme etmesini istemiştir. Şeyhî, *Hamse'nin Hüsrev ü Şîrîn* mesnevisini tercümeyle başlamış ve biten kısımlarını II. Murad'a takdim etmiştir. Padişah, Şeyhî'nin yazdığı kısımları çok beğenerek ona hediyeler vermiş, ancak şair eserini tamamlayamadan vefat etmiştir. Şeyhî'nin yeğeni **Cemâlî**, II. Murad'a *Hüsrev ü Şîrîn*'in zeylini ve *Hümâ ve Hümâyûn* adlı mesnevisini sunarak yakınlık sağlamıştır. **Şemsî** ise II. Murad'ın önce muşahibi, sonra da nedîmi olmuş bir şairdir. Bursalı olan **Sâfi** de usta bir nakkaş olmasının yanında padişah meclislerine girebilen bir şairdir. Saray çevresinde bulunan şairlerden **Za'îfî**, *Gazavat-ı Sultan Murad Han* adıyla II. Murad'ın seferlerini manzum olarak anlatmıştır. **Bedr-i Dilşâd**'ın II. Murad'a sunduğu *Murad-nâme'si* ise on bin beyitten fazla ansiklopedik bir eserdir. **Hümâmî** *Sî-nâme'si*'yi, **Abdî Camasb-nâme'si'yi, Manyasoğlu (Manyas Kadısı) **Mehmed Gülistânî** ve **Şeyh Elvan-ı Şirazî** *Gülşen-i Râzî* Farsçadan Türkçeye tercüme ederek II. Murad'a sunmuşlardır. **Mu'inüddin b. Mustafa**, Mevlânâ'nın *Mesnevî'sinin* I. cildini, II. Murad adına *Mesnevî-i Murâdiyye* adıyla 1436'da manzum olarak tercüme edip açıklamıştır. **Âşık Ahmed** ise, 1430-1451 yılları arasında yazdığı *Câmi'ü'l-Ahbâr* adlı manzum bir evliya tezkiresi olan mesneviyi II. Murad'a takdim etmiştir. Hacı İvaz Paşa'nın oğlu **Atâî** de bu devrin tanınmış şairlerindedir. Sultan Murad, kendisine sunduğu kasidelerinden takdir ettiği Atâî'yi müşahip olarak yanına almak istemiş, ancak Atâî "dirîğ" redifli kasideyi yazarak saraydan uzak kalmayı tercih etmiştir. **Hüsâmî**, **Hassân**, **Bursalı Ulvî**, **Âşık** yazdıkları kaside ve gazeller ile II. Murad'ın himayesini kazanıp saraya girmiş ve Padişah'ın ihsanlarına kavuşmuş şairlerdir.**

Arapça ve Farsçadan eserler tercüme ettiren II. Murad'ın Türkçeye gösterdiği hassasiyet ve verdiği önem, Türkçenin büyük devlet dili olmasını sağlamıştır. O, çevirilerin açık bir dille yapılmasını isteyerek Türkçenin kültür ve edebiyat dili olarak işlenmesine hizmet etmiştir

Mercimek Ahmed, onun emriyle 1432'de *Kabus-nâme'si*'yi sade bir dille yeniden Türkçeye çevirmiş, Tokat Dizdarı **Ârif Ali** de *Dânişmend-nâme'si*'yi sade bir Türkçe ile yeniden yazmıştır. II. Murad adına ondan fazla mensur eserle yirmiden fazla mesnevi yazıldığı tespit edilmiş olup bu sayının daha da artması muhtemeldir. Ayrıca II. Murad, müzikkiye de meraklı olduğundan Hızır b. Abdullah, *Kitâbu'l-Edvâr* ve Abdülkadir-i Meragî de *Makâsîdu'l-Elhân* isimli eserlerini onun adına yazmışlardır.

Orhan Gazi'nin İznik'te açtığı medreseye Dâvûd-ı Kayserî'yi müderris tayin etmesiyle başlayan ilim ve kültür faaliyetleri, I. Murad, Yıldırım Bayezid ve Çelebi Mehmed dönemlerinde devletin gelişmesine paralel ilerleme kaydetmişse de, en dikkate değer gelişme II. Murad devrinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmede II. Murad'ın diğer Anadolu beyleri arasında güçlü bir hükümdar olarak ortaya çıkması kadar; ilim, kültür ve sanata değer vermesi yanında bizzat kendisinin şiirle meşgul olmasının da önemli bir rolü bulunmaktadır.

Sultan II. Murad döneminde medreselerdeki ilim adamlarının bir kısmı Mısır, İran ve Kırım gibi yerlerde yetiştikten sonra Anadolu'ya gelmişler; Osmanlı ülkesinde doğup büyüyenler ise, ilk eğitimlerini memleketlerinde aldıktan sonra öğrenimlerini tamamlamak için Kahire'ye gitmişlerdir. Bu devirde medrese mensubu ilim adamları, eserlerini daha çok Arapça yazmışlardır.

Hacı Bayram-ı Velî, **Emir Sultan**, **Eşrefoğlu Rûmî**, **Abdurrahim-i Rûmî**, Osmanlı kültür hayatının temel eserlerinden *Muhammediyye*'nin müellifi **Yazıcıoğlu Mehmed** ile kardeşi **Ahmed-i Bican**, **Abdüllatif Kudsi** ve **Abdurrahman el-Bistâmî** Sultan II. Murad devrinde yaşayan Osmanlı din, kültür ve tasavvuf hayatının önemli şahsiyetlerindedir.

İlk Osmanlı tarihçilerinden **Âşık Paşazâde**, padişah ile bazı savaşlara katılmış, **Şükullah** ise, onun müşahibi ve elçisi olarak görev yapmıştır. **Oruç Bey** de, bu dönemde yaşamış önemli bir tarihçidir.

Anadolu'da doğup büyüyen Türk mutasavvıfı **Hacı Bayram-ı Velî** tarafından kurulan ilk Türk tarikatı "Bayramîlik" ile İslam dünyasının en yaygın tarikatlarından Kadîrîlik'in

bir kolu olan “Eşrefiyye” II. Murad devrinde kurulmuştur. Bu iki tarikatın kurulduğu dönemden itibaren Osmanlı toplumu üzerinde siyasî, sosyal, fikrî, edebî ve kültürel yönden önemli etkisi olmuştur.

Edebiyatımızda şüara tezkireleri gibi önemli eserlerden olan “nazire mecmuaları”nın Anadolu’da yazılan ilk örneğine II. Murad devrinde rastlanır. **Ömer b. Mezîd** tarafından derlenen ve II. Murad’a sunulan *Mecmâtü’n-Nezâir*, II. Murad devrine kadar Türk şiirinin değerlendirilmesini sağlayan önemli bir kaynaktır.

II. Murad devrinde yazılan dinî, tasavvufî, ahlâkî, edebî, tarihî, tıbbî eserler ile siyaset-nâmeler, menâkıb-nâmeler, mûsikîye dair eserler, lügatler ve ansiklopedik eserler, ilim ve kültür hayatının ileri bir seviyeye çıkmasını sağlamıştır. Ancak bu eserler içerisinde pozitif bilimlere, matematik ve felsefeye dair kitapların az olması dikkat çekicidir. Bu eserlerin çoğu bizzat II. Murad’ın emir ve teşvikiyle yazılmış ve kendisine sunulmuştur. Önemli bir kısmı tercüme olan bu eserlerin, halkı dinî ve kültürel yönden eğitmek amacıyla kaleme alındıkları da bir gerçektir.

SIRA SİZDE

XV. yüzyılın ilk yarısında Anadolu’da şiir, edebiyat ve sanatla ilgilenen, kendileri için eser yazılan Osmanlı şehzade ve padişahları hakkında bilgi veriniz.

XV. YÜZYIL (1400-1450 ARASI) ANADOLU SAHASI ŞAİR VE YAZARLARI

Ahmed-i Dâî

Germiyan bölgesi şairlerinden olan Ahmed-i Dâî Türk edebiyatının önde gelen şairlerindendir. 1350-1355 yıllarında doğduğu tahmin edilen şairin Süleyman Çelebi ile aynı zamanlarda yaşadığı, doğum ve ölüm tarihlerinin birbirlerine yakın olduğu anlaşılmaktadır. Ancak Süleyman Çelebi Bursa’da, Ahmed-i Dâî ise Germiyan bölgesinde bulunmaktadır. Ailesi ve yaşayışı hakkında bilgi bulunmayan şairin asıl adı Ahmed, mahlası ise Dâî’dir. Çocukluk ve gençlik yıllarını Germiyan’da Süleyman Şah zamanında geçirmiştir. Sonra Yıldırım Bayezid’in Kütahya valiliği ve Germiyan Beyi II. Yakup Bey zamanlarını yaşayan şair, ayrıca Emir Süleyman’ın hizmetinde bulunmuştur (Alpay Tekin, 1992:18). Süleyman Şah’ın ölümü üzerine oğlu II. Yakup Bey’e intisap etmiş, bu durum Yıldırım Bayezid’in Menteşe, Aydın, Saruhan ve Germiyan Beyliklerini aldığı 1390 yılına kadar sürmüştür. Ahmed-i Dâî bundan sonra hep bu bölgeye vali olan Yıldırım Han’ın oğlu Emir Süleyman’ın yanında bulunmuştur. *Çeng-nâme* adlı eserini 1406 yılında bu şehzadeye sunan Ahmed-i Dâî, Emir Süleyman’ın şairi olarak da anılmıştır (Özmen, 2001: XXXI). Ahmed-i Dâî, Emir Süleyman’ın 1411 yılında ölümünden sonra Musa Çelebi’ye yönelmiş ve ona bir kaside sunmuşsa da, Çelebi Mehmed’in hükümdar olması ile padişaha yakınlaşma yolları aramıştır. Çelebi Mehmed şaire yakınlık göstermiş ve oğlu Murad’ın eğitim ve öğrenimi için görevlendirmiştir. Dâî Şehzade Murad için *Ukûdü’l-Cevâhir* adlı eserini kaleme almıştır. Ayrıca I. Mehmed’e (1413-1421) övgü olarak altı şiir ile bir mersiye yazmıştır. II. Murad’ın saltanatının ilk yıllarında da yaşayan Ahmed-i Dâî, şiirlerinde ona bağlılığını bildirir ve onun için dua eder. Ahmed-i Dâî’nin İzmiroğlu Cüneyd Bey ile yaptığı mücadelede galip gelerek onu öldüren Hamza Beg için yazdığı mersiyeden hareketle 1425 tarihlerinde öldüğü söylenebilir (Yavuz, - Saraç, 2003: 177; Özmen, 2001: 37-41). Bursa’da Daî’nin adını taşıyan bir mahalle ile bir cami ve hamamın bulunmasından orada öldüğü ve mezarının Bursa’da bulunduğu söyleniyorsa da bu bilgi kesin değildir.